

Solhaven sagen, politi og anklagers rolle:

Farsø den 1.Marts 2015.

Uberettiget politianmeldelse og inkompetent efterforskning

I slutningen af marts 2012 blev jeg, for første gang, indkaldt til afhøring hos Nordjyllands politi. Det var ti måneder efter, at Vesthimmerlands kommune havde afsendt sin anmeldelse. Kriminalassistentene Henrik Rask og Jesper Müller forestod efterforskningen.

Jeg gik med sindsro ind til afhøringen. Var sikker på, at det drejede sig om en formalitet. Jeg blev meget klogere. Betjentene havde konstateret, at vi på Solhaven brugte magt, ud over alle grænser og at vi ikke indberettede korrekt. Jeg forsøgte, at forklare hvad det var for en type unge, vi arbejdede med. Politiet meddelte, at det var sagen uvedkommende. Min tanke var: "Hvad skal vi med en dommer, når to kriminalbetjente har afsagt dommen"? De to betjentes holdning var uændret gennem hele sagen. Det skal ikke skjules, at jeg kom til at værdsætte det danske retssystem og at der var en dommer og forsvarer, der tog vare på min retssikkerhed.

Fuldstændig urealistiske erstatnings vejledninger til de unge forurettede.

Politianmeldelsen fra Vesthimmerlands kommune var en generel anmeldelse. Kommunen mente, at der foregik vold og psykiske overgreb på Solhaven. Det var formentlig en taktisk manøvre, der legaliserede, at politiet frit kunne kontakte alle tidligere anbragte på Solhaven. Jeg er siden blevet kontaktet af mange, som var særdeles overraskede over politiets fremfærd. Et gennemgående tema var det dog, at politiet gjorde meget ud af erstatningsmuligheden, såfremt de ansatte blev dømt. En af de unges bistandsadvokater fremsatte krav om 200.000 kr. i erstatning. Mange af de unge afviste, at tale mere med politiet, men blev alligevel kontaktet igen. De unge følte sig presset af betjentene. Erstatnings spørgsmålet blev også et gennemgående tema under retssagen. En af de unge spurgte anklageren, da han forlod vidneskranken: "Hvornår får jeg så mine penge".

Varetægtsfængsling og overnatning i arresten

Den 19. april 2012 startede sagsforløbet mest dramatiske døgn. Jeg havde om morgenen, som sædvanlig, været hos en af mine elever for at vække ham og sende ham på arbejde. Under morgen maden fortalte han, at han var blevet presset, af politiet, til at indgive en anmeldelse, på en af Solhavens medarbejdere. Han var ked af det og havde fortrudt. Jeg oplyste ham om, at han skulle være helt sikker på, at det han havde fortalte var sandt. Hvis han var presset til at sige noget, der ikke var sandt, var mit råd, at han kontaktede politiet påny.

Jeg var senere på dagen til afhøring hos politiet. Til afhøringen havde jeg, som aftalt på det første møde, medbragt en række oplysninger, som belyste de forhold, som jeg var blevet præsenteret for. Jeg kunne ikke se, at der var nogen problemer i disse oplysninger. Jeg var helt sikker på, at disse forhold var behandlet korrekt.

Jeg blev herefter præsenteret for en ny anklage, nemlig trussel mod vidne, grundet ovennævnte samtale om morgenen. Jeg blev anholdt, og skulle fremstilles for en dommer, med henblik på varetægtsfængsling. Det var sidst på eftermiddagen og jeg måtte overnatte i arresten, idet jeg først kunne fremstilles, i

grundlovsforhør, den følgende dag. Det blev et grundlovsforhør for dobbelt lukkede døre med navne- og referat forbud. Det er vist unødvendigt, at beskrive mine og min families tanker, det følgende døgn.

Advokat Mogens Bøgh Jensen, der var min forsvarsadvokat, brugte natten til at sætte sig grundigt ind i sagen. Resultatet af dagens grundlovsforhør var, at de 11 tiltaler blev klart afvist af dommeren, som grundløse og jeg blev løsladt.

Dommens ordlyd var:

Retten finder herefter ikke, at der foreligger en begrundet mistanke om, at sigtede har overtrådt straffelovens §260, §245, stk.1, jf. til dels 23 eller §123 eller §266, jf. §23

Grundlovsforhøret fandt sted på en fredag. Der var ingen andre, ud over min nærmeste familie, til stede i retsbygningen. De nærmeste medarbejdere sad på Solhavens kontor og ventede. Få minutter, efter, at grundlovsforhøret var forbi tikkede, der en mail ind til Solhavens regnskabschef fra Vesthimmerlands kommunes advokat. Kommunen udbad sig en kommentar til dommerens afgørelse. Vi undrer os endnu. De eneste, der vidste, at grundlovsforhøret var forbi var dommeren, anklageren og politiet. Hvordan kunne kommunen være orienteret få minutter efter, at grundlovsforhøret var overstået. Vesthimmerlands kommune var blevet orienteret af Michael Bech DR1- 21 Søndag, viste det sig senere. Men hvordan kunne det gå til, når grundlovsforhøret foregik bag dobbelte lukkede døre. Dommeren havde understreget regelsættet, specifikt vedr. referatforbud.

På vej ud af retslokalet kunne man iagttage, at Anklager Peter Rask talte i telefon. Der gik mindre end 5 minutter efter dommen var afsagt, inden DR21 Søndag havde orienteret Vesthimmerlands kommune om udfaldet.

Jeg klagede selvfølgelig over behandlingen til politiet, og redegjorde for mine iagttagelser, på vej ud af retslokalet. Den efterfølgende undersøgelse blev gennemført af den Uafhængige Politiklagemyndighed i Aarhus. De kunne dog ikke finde ud af, hvem der havde informeret DR. Da Peter Rask blev afhørt, fortalte han, at han var blevet ringet op af pressen, men havde ikke svaret på pressens spørgsmål vedr. den afsagte dom. Han forklarede herefter, at han efterfølgende havde ringet til min advokat og informeret om kontakten. En samtale, der ifølge min advokat, ikke har fundet sted.

Jeg havde ikke stor tiltro til, at den uafhængige politiklage myndighed havde nogen interesse i, at opklare denne sag. Jeg kunne dog, kort tid efter, med tilfredshed konstatere, at Peter Rask ikke længere var anklager i sagen.

Anklageskriftet, der ikke byggede på beviser

De to efterforskere fortsatte dog ufortrødent, og den 22. marts 2013, et år efter, kom anklageskriftet. I den mellemliggende tid havde politiet ikke fundet anledning til, at afhøre mig, den hovedmistænkte, om anklageskriftets forhold. Anklageskriftet var, på et år, vokset til 75 anklage punkter. De 11 forhold, der var afvist af dommeren, året forinden, var medtaget på ny.

Jeg blev meget overrasket og noget chokeret, da jeg så anklageskriftet. Jeg var af den klare opfattelse, at en sag skulle være fuldt belyst, inden den kunne forelægges for retten.

Min overraskelse blev ikke mindre, da jeg så listen over de vidner, der var indkaldt. En del af dem var de forurettede unge. Flere af dem havde allerede talt med diverse tilsynsmyndigheder, om de selvsamme episoder. Ingen af dem havde, på daværende tidspunkt, givet udtryk for, at have lidt nogen form for overlast.

Resten af de vidner, der var indkaldt var, for en dels vedkommende, tidligere ansatte, der enten var afskediget, bortvist eller havde forladt Solhaven, fordi de havde følt sig forbigået ved forfremmelse af kollegaer. Medarbejdere på opholdsstedet Nordkraft i Aalborg var rigt repræsenteret på vidnelisten, bl.a ved ejeren Henning Ludvigsen, der gennem mange år var afdelingsleder på Solhaven. Lederen af Opholdsstedet Hugin og Munin Rasmus Bisgaard i Aalestrup, der få år forinden var blevet bortvist fra Himmerlands Rådgivningscenter, var ligeledes et af de indkaldte vidner. Begge opholdssteder drev og driver konkurrerende virksomhed. De havde, også forinden, vist stor interesse i, at skabe dårlig omtale af Solhaven. Paradoksalt nok, undlod de aldrig i markedsføringsøjemed, at fortælle om deres fortid på Solhaven/HRC og om deres indgående kendskab til pædagogikken på stedet. Herudover var det pædagoger fra Skjoldborghus og tidligere ansatte fra Solhaven, hvis ophør af ansættelse lå før sagens ældste tiltale. Det viste sig, under retssagen, at deres viden stammede fra læserbreve i Nordjyske, 2. og 3. hånds oplysninger og diverse negative rygter.

Sammen med min forsvarer gennemgik vi, inden retsmøderne, alle vidneudsagnene. Her gik det op for mig, at efterforskningen kunne sidestilles med den kulørte formiddags presses og Michael Bech 21 Søndags journalistik og research.

Efterforskerne havde simpelthen forbigået alle, der kunne og ville sige noget positivt om Solhaven.

Behandlingschefen, der havde været ansat, i mere en 15 år, på Solhaven, var ikke blevet afhørt. Hun havde i hele perioden, hvor voldsepisoderne angiveligt havde fundet sted, været involveret i stort set alle magtanvendelses indberetninger. Hun havde haft møder med de unge og med de anbringende kommuner og havde, i forbindelse med udfærdigelse af statusrapporter, beskrevet de unges udvikling og ophold på Solhaven.

Viceforstanderen Karsten Pedersen, der gennem, næsten lige så mange års ansættelse, var blevet afskediget og senere bortvist fra bestyrelsen, var derimod blevet afhørt.

Et opholdssted som Solhaven, har pligt til at føre dagbog, over de hændelser, der sker gennem et døgn. De første år blev de udfærdiget i papirform, men blev senere registreret elektronisk i Bosted, et dagbogssystem, der blev indkøbt fra et eksternt firma. Bosted anvendes af de fleste opholdssteder og botilbud, i Danmark. I systemet kan der ikke ændres eller tilføjes, uden der afsættes elektroniske spor.

Herudover udfærdiges, der altid en indberetning til kommunerne, efter en magtanvendelse. Den unges egen opfattelse af episoden medsendes. I mange tilfælde ønsker den unge ikke at beskæftige sig mere med episoden og afviser at medsende kommentarer. Nogle unge gik i enrum og skrev. En del unge var ikke i stand til at formulere sig skriftligt og fik derfor hjælp. Dette fremgik tydeligt.

Alle unge havde sagsmapper, hvor alle aftaler, visitations papirer, kopier af indberetninger m.v. opbevares.

Alle Solhavens biler havde satellit overvågning, så det var muligt, at se kørsels historik på hver enkelt bil.

Bestyrelsen havde, da anklagerne viste sig, besluttet, at bede en jurist, der var ansat i administrationen på Solhaven, om at lave en intern undersøgelse. Formålet var, at bestyrelsen ønskede, at skabe sig overblik i sagen for, at skabe klarhed over forløbet og det konkrete indhold i anklagepunkterne. Bestyrelsen fandt det i øvrigt magtpåliggende, at sikre, at den også fremadrettet levede op til ansvaret, som øverste myndighed i Solhaven.

Denne undersøgelse indeholdt en beskrivelse af alle anklager, kopi af de tiltaltes timesedler og ansættelsesperioder, kopi af dagbøger, magtanvendelsesindberetninger og andre relevante oplysninger.

Undersøgelsen gav et klart billede af, at en del af tiltalerne ikke kunne have fundet sted. En del af tiltalerne var mere end et år forkert dateret. En del af medarbejderne var ikke ansatte eller på arbejde på de opgivne datoer og tidspunkter. En del af eleverne var ikke til stede på Solhaven, på de opgivne tidspunkter. En stor del af de magtanvendelser, som nu pludselig var blevet til voldssager, var for de flestes vedkommende, ganske velbeskrevet i dagbøgerne. Den gav også et klart billede af hændelsen og af hvem, der i øvrigt havde været til stede på de påståede gerningstidspunkter.

Alt dette materiale, som befandt sig på Solhavens kontor, havde politiet ikke set eller efterspurgt inden de rejste tiltalen. Jeg havde, ved min afhøring, gjort opmærksom på, at det fandtes, men det havde ingen interesse for politiet. På den baggrund finder jeg det meget mærkeligt, efterfølgende, at høre, både anklager og Statsadvokat udtale, at det var nødvendigt, at rejse sagen. Den var jo slet ikke belyst korrekt.

Det var da også dommerens bemærkning til anklageren, ved domsafsigelsen.

Politiet havde i efterforskningsperioden gjort tilløb til, at indhente nogle af de relevante oplysninger. De gav op på halvvejen. De havde eksempelvis rekvireret timesedler, som vi mailede til dem. Vi gjorde opmærksom på, at politiet havde pligt til, at underrette de personer, der var omfattet af timesedlerne. Da efterforskerne erfarede materialets omfang meldte de tilbage, at mailen var slettet og at materialet ikke ville blive anvendt. Man ønskede ikke at påtage sig denne store arbejdsbyrde.

Efterforskerne ønskede, at få adgang til Solhavens elektroniske dagbogssystem Bosted. Vi stillede os beredvilligt til rådighed, men fandt det rigtigst, at formalia blev i orden. Efterforskerne bebudede, at de i løbet af få minutter ville få en dommerkendelse. Vi hørte aldrig senere fra efterforskerne, desangående.

Politiet udleverede i efterforskningsperioden navnene på de sigtede til Vesthimmerlands kommune, uden at orientere, hverken Solhaven eller de sigtede.

Solhavens administrative medarbejdere havde den klare opfattelse, at efterforskerne ikke anede, hvordan de skulle gribe sagen an eller hvordan de skulle anvende det tilgængelige materiale.

Som et eksempel på efterforskernes inkompetence kan det nævnes, at efterforskerne udelukkende havde indhentet kopi af de magtindberetninger, der var sendt til Vesthimmerlands kommune. Efterforskerne havde overset at, før 2007, var det amterne, der havde tilsynet med opholdsstederne. Det betød, at magtanvendelsesindberetninger før 2007 var arkiveret i Region Nordjylland på den gamle amtsgård. En ikke uvæsentlig detalje, anklagepunktets datering, taget i betragtning.

Retssagen begyndte – vi blev rystede

Da sagens forhold nr. 1 blev behandlet i retten blev det endnu en gang tydeligt, hvor galt det stod til med efterforskningens kvalitet.

Vi hørte om en ung, der påstod, at han var blevet mishandlet. Han var blevet slået, smidt rundt i rummet, slået bevidstløs og fået flere flænger i hovedet. Han var, efter eget udsagn, blevet nægtet, at komme til læge. Han påstod, at der ikke var lavet indberetning og at han ikke selv havde skrevet sin forklaring. Han var sikker på, at episoden ikke var omtalt i dagbogen, hvordan han så kunne vide det. Da forsvarerne spurgte om hvorledes han så fik behandlet flængerne i ansigtet, når han ikke kom til læge. Han fortalte så, at han var blevet sendt i bad og derefter kunne flængerne ikke længere ses.

Anklageren, der fremførte ovennævnte sag, kunne fortælle, at den var foregået i august 2005. Såfremt politiet i deres efterforskning havde undersøgt tilgængeligt materiale, ville man have opdaget, at episoden fandt sted i marts 2005. Anklagerens vidne Ralf Christensen, der dengang arbejdede som viceforstander på det konkurrerende opholdssted Nordkraft i Aalborg, kunne fortælle mange detaljer fra episoden. Han fortalte, meget troværdigt, at han var mødt ind på arbejde senere på dagen, efter magtanvendelsen havde fundet sted. Uheldigvis, for ham, blev han først ansat 1. juni 2005, altså 2½ måned efter hændelsen. Oplysninger, som politiet ville have været i besiddelse af, såfremt man havde orienteret sig i tilgængeligt materiale. Solhavens tidligere viceforstander Karsten Pedersen kunne fortælle, i vidneskranken, at der ikke var lavet magtindberetning. Han kunne samtidig fortælle, at han ikke havde adgang til at kontrollere om der var udfærdiget indberetning. Årsagen var, påstod han, at indberetningerne var arkiveret på mit kontor og at han ikke havde adgang til dette. Desværre havde jeg ikke noget kontor på det pågældende tidspunkt. Mapperne med indberetninger var frit tilgængelige for alle, på det fælles kontor. Der blev brugt flere rets dage på ovennævnte sag, men anklageren havde ikke fundet det nødvendigt, at afhøre mig til sagen.

Da min forsvarer afslutningsvis bad om at få mig afhørt kunne jeg oplyse, at der lå en magtindberetning i den unges sag. Der forelå et dagbogsnotat, der tydelig beskrev situationen og hvilken dato, det var foregået. Den unges forklaring fremgik tillige.

Jeg kunne samtidig gøre retten opmærksom på, at der fandtes elektroniske dagbøger, indberetninger, intern beskrivelse og meget andet materiale. Først her gik det op for politiet, hvem der havde været på arbejde den pågældende dag. Det fremgik tillige hvem, der havde hjulpet den unge med at skrive sin forklaring. De, der var til stede, da magtanvendelsen fandt sted, var ikke blevet afhørt. De blev nu afhørt og efterfølgende ført som vidner. Deres vidneudsagn var i overensstemmelse med de tiltaltes forklaringer og den foreliggende skriftlige dokumentation.

Såfremt politiet havde efterforsket sagen og ikke blot lyttet til en dramatisk fortælling – ja så havde der ikke været et anklagepunkt.

De gule mapper – Solhavens oplysninger blev fremlagt i retten

Dette blev et vendepunkt i retssagens forløb. Det stod pludselig klart, at sagen ikke var korrekt belyst og at efterforskningen havde været mangelfuld og tilfældig. En kaotisk situation, der ikke burde opstå i en dansk

retssal. Anklageren værgede da også for sig og erkendte vist aldrig helt, at det forholdt sig på den måde. Den mangelfulde efterforskning var direkte årsag til det lange forløb i byretten og den voldsomme udgift.

Dommeren beordrede derfor, på forsvarernes opfordring, anklageren til at fremskaffe den interne undersøgelse, som Solhavens bestyrelse havde fået udarbejdet. Materialet skulle fremlægges i retten. Anklageren protesterede, men dommeren gav forsvarerne medhold og politiet måtte derfor prøve at finde ud af, hvor denne undersøgelse befandt sig. De fandt den hos den tidligere formand for Solhavens bestyrelse.

Da politiet så hvor grundig denne undersøgelse var, blev de ret overraskede og forsøgte endnu en gang, at forhindre, at den kom frem til advokaterne. Problemet var nok, at undersøgelsen udstillede politiets mangelfulde efterforsknings arbejde. Materialet burde have indgået i politiets efterforskning og konsekvensen ville have været, at der aldrig var blevet en retssag.

Nu skulle man så tro, at anklageren blev glad for disse oplysninger, men nej. Da anklageren havde set indholdet beordrede hun de to efterforskere, til at afhøre formanden og juristen på samme tid. Vi kunne derfor iagttage, politiet lå på lur, bag ved hækken og at naboerne blev udspurgt. Politiet ventede på, at formanden dukkede op på sit arbejde og på at juristen kom hjem. De gav begge, uafhængig af hinanden, den samme forklaring om baggrunden for rapporten og forforløbet, generelt.

Juristen, som er min datter, blev på alle måder mistænkeliggjort. Hun blev mødt med anklager om ulovlig privat efterforskning.

Enden på historien blev, at anklageren blev tvunget til, at udlevere undersøgelsen til advokaterne, til brug for retssagen. Der var tale om tre fulde ringbind, som skulle kopieres i tyve eksemplarer og udleveres til dommer, domsmænd og forsvarer. Mapperne blev herefter en del af sagen og benævnt de "gule mapper". Anklageren brugte, i de første retsmøder, megen tid på, at mistænkeliggøre denne undersøgelse. Den blev omtalt, som den undersøgelse, som var lavet af den hovedtiltaltes datter. Et stykke inde i sagen, hvor anklageren løb tør for dokumentation, brugte hun den selv, uden at gøre opmærksom på ophavsretten.

Hvorfor havde politiet ikke haft interesse i at bringe alle relevante oplysninger frem til retten ?

Anklagemyndigheden ønskede ikke sagen oplyst.

Jeg gik derfor i gang med, sammen med min forsvarer, at gennemlæse sagen. Vi sammenholdt anklagemyndighedens materiale med " de gule mappers" indhold.

Her fik vi vished for, at alt relevant materiale ikke var fremskaffet, inden anlageskriftet var blevet udarbejdet. Advokaterne krævede derfor:

- at alt relevant materiale skulle fremskaffes
- at de unges sagsmapper skulle gennemgås for relevante oplysninger
- at disse oplysninger skulle fremlægges i retten og være en del af sagen.

Solhaven var lukket og pakket ned, få dage før retssagen startede. Alt materiale befandt sig i flyttekasser, ca 70 stk., hos kurator. Den elektroniske dagbog var lukket og alle, med adgangskode, var fyret.

Det var derfor nødvendig, for anklageren, at bede retten om mere tid til at undersøge de 70 flytte kasser og få adgang til det elektroniske dagbogssystem. Udbyder af dagbogssystemet blev kontaktet og politiet fik adgang til systemet. De måtte herefter gennemgå kursus i at betjene det. I første omgang stillede politiet bare op hos kurator, med en dommerkendelse om, at de kunne få udleveret flyttekasserne fra Solhaven. De folk, der havde pakket kasserne, havde på forhånd regnet ud, at der på et tidspunkt ville blive brug for materialet. To af kasserne var derfor fyldt med de aktuelle sager. Kassen var tydelig mærket: til brug for retssagen. De to kasser havde kurator beholdt på sit kontor og resten var sat på et fjern-lager. Kasserne med de aktuelle sager fik politiet derfor ikke med i første omgang. De måtte derfor bruge enorme ressourcer på at gennemse de 70 kasser. Først herefter blev de aktuelle kasser fundet. Ingen fandt anledning til at spørge mig. Jeg havde et par gange henvendt mig i venlighed til anklageren med tilbud om hjælp, men blev meget flabet og uhøfligt afvist. Beskeden var, at det skulle jeg ikke blande mig i.

Alene denne seance udsatte sagen i 3 uger og kostede politiet enorme ressourcer.

Anklagerens vidner var alle imod Solhaven – 90 vidner måtte indkaldes ekstra

Det viste sig, under hele retssagen, at anklagerens vidner var folk, som havde deres viden på 2 og 3 hånd. Der var ikke vidner, der helt konkret havde set eller oplevet noget.

Anklageren havde eksempelvis indkaldt overlæge Henrik Rindom, der skulle afgive forklaring, som ekspert. Over for politiet og DR 21 Søndag havde han påstået, at han kendte Solhaven og havde været på besøg der. Faktum var, at han har undersøgt en ung, der engang havde været anbragt på Solhaven. I den forbindelse blev der indgivet politianmeldelse mod Henrik Rindom for brud på tavshedspligten. Rindom har aldrig sat sine ben på Solhaven. Forsvarernes krav om, at Henrik Rindom blev taget af, som vidne, blev imødekommet af dommeren.

En af de unge, A, som afgav forklaring, fortalte om en medarbejder, der havde brækket hans finger ved at bøje den bagover, indtil den knækkede. Han sad i vidneskranken og så meget berørt ud. Forklaringen lød aldeles troværdig. En vaks advokat bad om, at få omstændighederne omkring bruddet undersøgt af retslægerådet. Retslægerådet vendte tilbage, med en klokkeklar melding om, at dette brud ikke kunne være sket på den omtalte måde. Det kunne kun være sket ved, at hånden med stor kraft var ført mod en hård genstand. Denne forklaring var præcis den forklaring, som pædagogen havde afgivet i retten. En troværdig forklaring fra den unge, som viste sig at være det pure opspind. Der venter A et retsligt efterspil.

Hvorfor afhørte politiet ikke den tiltalte under efterforskningen ?

Hvorfor var sagen ikke, under efterforskningen, sendt til retslægerådet?

En anden af de unge, B, fortalte om de mange afstraffelser, han havde fået. Hans tænder var blevet ødelagte og han havde været hos tandlægen. Her havde B fortalt, at han havde fået skaden på sin arbejdsplads, som var et lokalt vvs firma. Politiet var i besiddelse af B's tandlægejournal. Politiet havde ikke bemærket, at der var uoverensstemmelse mellem tandlægens erklæring og B's forklaring på skadens opståen. Politiet havde ikke opdaget divergensen. Politiet havde ikke fået arbejdsgiverens forklaring, men blot tagets B's forklaring for gode varer. Forsvarerne anmodede om, at få vvs mesteren afhørt. Det blev han, og han var dybt rystet over politiets metoder. De var der først én dag og fik forklaringen. Kort tid efter kom de igen og var meget ubehøvede. De påstod, at han talte usandt, og at han muligvis ville modtage en

sigtelse for forsikringsvindel. Han havde nemlig ikke anmeldt arbejdsulykken til sit forsikringsselskab. Det var en meget rystet mester, der mødte i retten. Han kunne med sikkerhed fortælle, at tandskaden var sket i hans værksted, i forbindelse med noget blik arbejde, hvor et håndtag smuttede fra den unge.

Hvorfor havde politiet ikke sammenholdt forklaring og tandlæge erklæringen?

Hvorfor havde politiet ikke afhørt arbejdsgiveren, under efterforskningen?

Endnu en tiltale kunne have været undgået.

C. fortalte, at han var blevet kørt ud til mig, hvor jeg havde givet ham lussinger, i min indkørsel. Jeg skulle derefter have bedt de to medarbejdere til at finde et reb og køre ud i en skov, for at hænge ham. Han kunne tydeligt beskrive, både hvilke medarbejdere, det var og den bil, han var blevet transporteret i. Da Solhavens biler alle havde monteret overvågning, kunne det tydelig konstateres, at der ikke havde været biler på min privatadresse på dette tidspunkt. I de "gule mapper" kunne man konstatere, at den ene af de omtalte medarbejdere ikke var på arbejde den pågældende dag. Simpel efterforskning ville have afsløret denne usandhed. B afgav, altså, falsk forklaring i retten.

Hvorfor rejste politiet tiltale, når de kunne se i Solhavens overvågningssystem, som viste at der ikke havde været biler fra Solhaven på min privatadresse.

D. fortalte, at han var blevet afhørt af politiet via mobil telefon i 57 minutter, mens han kørte sammen med nogle kammerater. Efterfølgende havde han fået sin forklaring læst op, via telefon i fængslet, hvor han afsonede. Han godkendte den telefoniske forklaring. I retten var han eskorteret af 4 fængselsbetjente og var iført bælte og håndjern. Anklageren udspurgte ham. Han forklarede beredvilligt, dog lige indtil at anklagepunktet om, at jeg skulle have slået ham, kom frem. Det nægtede han, selv om anklageren spurgte 7 gange om det samme holdt han fast i, at jeg ikke havde slået ham. Da det så blev forsvarernes tur forklarede han, stort set det modsatte, med lige så stor overbevisning. Havde politiet kigget i den unges sagsmappe ville de have vidst, at han havde en lav intelligens, altså lettere mentalt retarderet. Han er derfor ude af stand til, at forstå længere sammenhængende beskeder. Det afslørede advokaterne i retten på 5 min..D. fastholdt, at jeg ikke havde slået ham.

Hvordan kunne politiet undgå at vurdere vidnets mentale formåen og dermed udsagnets egnethed, som bevis i retten ?

E. som angiveligt havde flere anklager mod de ansatte, kunne næsten ikke huske, at han havde været anbragt på Solhaven. Han kunne ikke genkende nogen af de tiltalte, deres navne eller et billede af det hus, han havde boet i. E mødte ikke frivilligt op i retten, men måtte anholdes og tvinges til at møde op.

Gad vide hvordan det er lykkedes politiet, at fremstille et anklageskrift, fra en så fåmælt ung mand ?

En ung, F. fortalte, at Solhaven var et meget voldeligt sted. Det **to år** lange ophold var et helvede. F. havde fysisk opholdt sig på Solhaven i **3 måneder**, hvorefter han var blevet varetægtsfængslet, for at have forsøgt at kvæle en anden ung. Under sin fængsling skrev han et brev til Solhaven og bad om at måtte komme tilbage, at afsone sin straf. Da han blev løsladt forsvandt han. Vi så senere billeder fra Libanon, hvor han poserede som kriger med to maskingeværer.

Hvordan kunne politiet undgå at opdage forskellen mellem 3 måneder og 2 år?

En anden ung, G. sendte, mens retssagen verserede, et brev til mig fra Hobro arrest. Han fortalte, at han nu sad han i fængsel for noget han ikke havde gjort. Han var meget sur på politiet. Derfor ville han gerne indrømme over for mig, at han havde fortalt en "historie" til politiet, som han gerne ville ændre. Det skulle selvfølgelig koste, skrev han. Her gik det dog op for anklageren, at det var afpresning.

Hvordan kunne politiet undgå, at spotte motiverne i denne anklage ?

En tidligere deltids ansat kontormedhjælp, som ikke havde haft kontakt med de unge, afgav en fantastisk forklaring. Hun fortalte om ,at hun var med i en gruppe, der forsøgte, at overleve deres ansættelse på Solhaven.De mødtes jævnligt. Hun fortalte ligeledes, at de havde kontakt til 4 unge, der havde fået penge af Søren Virenfeldt for at ændre forklaring i retten. Hun var, efter eget udsagn, den eneste, der var så modig, at stille op i retten. Målet var,at få skovlen under Søren Virenfeldt og det økonomiske cirkus Solhaven. Hun havde blot lige glemt, at i retten, havde man pligt til, som vidne, at udtale sig og til at tale sandt. Forsvarerne ville vide hvilke tidligere medarbejdere det drejede sig om. Hun fik herefter pludseligt hukommelsessvigt. Efter en pause og dommerens opfordring til, at tale sandt, fremstammede hun navnet på to tidligere medarbejdere. Ingen, i retten, var den dag i tvivl om, at hendes forklaring var usand. Det blev senere bekræftet af de to medarbejdere hun havde nævnt. De havde aldrig talt med hende. Hun havde, efter retsmødet, kontaktet den ene. Hun bad ham bekræfte forklaringen, hvilket han naturligvis afviste. Jeg havde forinden bedt anklageren om at tage hensyn til, at dette vidne var en psykisk syg kvinde, men fik meget bestemt og flabet at vide, at det skulle jeg ikke blande mig i.

Gad vide hvordan politiet havde fundet dette vidne egnet ?

Anklageren havde endvidere indkaldt en tidligere ansat uddannet pædagog fra Skjoldborghus. Hun havde afgivet en omfattende forklaring til Politiet. I retten kom det frem, at det hun havde forklaret var noget hun havde hørt i Farsø. Da forsvareren spurgte om hvem, der havde forsynet hende med den viden, var svaret, at det var noget alle i Farsø vidste. Hun blev også konfronteret med, at jeg skulle have beordret, at der ikke skulle ansættes uddannede pædagoger. Da forsvareren spurgte om, hvor hun havde sin viden fra, kom det frem, at det var fra et læserbrev i Nordjyske.

Hvornår mon avisreferater er blevet bevis i en retssag ?

Under sagen kom det ligeledes frem, at en tidligere ansat Henning Ludvigsen, der nu driver opholdsstedet Nordkraft i Aalborg havde brugt megen tid på, at samle negative oplysninger ind om Solhaven. Det kunne blandt andet dokumenteres via opslag på facebook og fra adskillige vidner. Alligevel udtalte han i retten, at det havde han slet ikke beskæftiget sig med. Forstanderen fra Hugin og Munin Rasmus Bisgaard kunne derimod fortælle, at de to havde snakket sammen adskillige gange, og henvendt sig til tidligere medarbejdere for at finde noget, "at hænge Søren Virenfeldt op på". Det må jo undre, at politiet ikke efterprøver deres udtalelser, når det kan konstateres, at de to driver konkurrerende virksomhed. Henning Ludvigsen fra Nordkraft havde ikke set nogle af de i anklageskriftet nævnte forhold. Han havde udelukkende anden hånds viden. Forstanderen fra Hugin og Munin Rasmus Bisgaard, havde heller ikke set noget konkret. Han havde været ansat på HRC. Han havde været ansat, som vikar på Solhaven i lidt over et døgn. På trods af dette forsøgte anklageren, at få ham til at fortælle om de generelle forhold på Solhaven.

Det stoppede først, da en af forsvarerne protesterede. Han ønskede, at det blev ført til protokol, at vidnet ikke havde været ansat på Solhaven og derfor ikke kunne udtale sig.

Hvordan kunne politiet overse, at vidnerne havde forretningsmæssig interesse i, at få Solhaven dømt ?

Vi, de tiltalte og vore forsvarsadvokater måtte tidligt i forløbet konstatere, at anklageren ikke var i besiddelse af den viden, der kunne afdække, hvad der egentlig var sket. Jeg lavede derfor en liste til min advokat, om hvilke personer, der kunne belyse sagens rette sammenhæng. Det førte til, at han indkaldte ca. 90 ekstra vidner. Det var alle personer, der var anført i undersøgelsen i de "gule mapper". Personer, som politiet burde have talt med, inden sagen blev sendt i retten.

I løbet af sagen måtte man derfor se på, at politiet foretog en løbende efterforskning, hvilket er helt utilstedeligt, og et klart bevis på at sagen ikke var ordentlig belyst.

Politiets afhøring af forsvarers vidner, der fandt sted mens retssagen verserede, var ikke særlig grundig. De blev kontaktet af de to efterforskere. Indledningen var, at de var blevet bedt om, at afhøre pågældende. De vidste egentlig ikke hvorfor.

Således havde Solhavens behandlings chef, der er omtalt tidligere, en afhøring på sin bopæl. Afhøringen varede under 10 minutter, fra de kom ind til de gik igen. Hun er, som nævnt, den person, der har deltaget i alle møder med de unge og deres anbringende kommuner, bl.a i forbindelse med magtanvendelser. Vidneudsagnet i retten tog mere end en time.

Flere af forsvarers vidner følte sig groft behandlet af de to efterforskere. Tre har sendt klager til politiet over den behandling, de blev udsat for.

Min advokat havde blandt andre indkaldt Solhavens psykolog og psykiater, som gennem alle årene var tilknyttet Solhaven. Det protesterede anklageren imod, på trods af, at de begge havde været tilknyttet i næsten 20 år. De havde, som særligt sagkyndige, arbejdet under en skærpet underretningsspligt. Protesten blev afvist, og der kom nogle meget troværdige vidneudsagn, fra de to eksperter.

Anklageren havde, som sit ekspertvidne, indkaldt den tilsynsførende fra Vesthimmerlands kommune. Hun havde haft ansvaret for at behandle indberetninger om magtanvendelse, som sit ekspert vidne. Anklageren havde flere gange henvist til, at hun ville blive afhørt. Denne afhøring afslørede at, både anklager og tilsynsførende havde en meget mangelfuld viden om magtanvendelser, både administrativt og juridisk.

Sagsbehandleren fra Vesthimmerlands kommune, Bente Frank Nielsen som havde modtaget den anonyme unges fortællinger om vold og mishandling på Solhaven, blev ligeledes indkaldt, af anklageren. Hun havde næsten fået hukommelsessvigt og forsøgte af al magt at undgå at fortælle, at hun udmærket vidste, hvem den anonyme anmelder var. Dommeren måtte true med en retskendelse, før hun fortalte det, som vi alle vidste i forvejen. Det var den tidligere anbragte unge mand, som blev ansat af Vesthimmerlands kommunes skoleforvaltning. Han ønskede at hævne sig på Solhaven. Bente Frank Nielsen blev efterfølgende ansat på opholdsstedet Hugin og Munin.

Anklageren gjorde ved flere lejligheder gældende, at de anbringende kommuner, ikke var i besiddelse af magtanvendelses skemaer, som Solhaven påstod, at have sendt. Jeg gjorde opmærksom på, at det i så fald ikke var første gang, at vi oplevede, at tilsendt materiale blev væk i kommunerne. Dette blev bekræftet på

det bestemteste, da en medarbejder fra Københavns kommune var i vidnesranken. Her fremturedede anklageren igen med sin påstand. Medarbejderen kunne så oplyse, at hun ofte havde oplevet, at materiale om unge, blev forlagt på forvaltningen. Hun kunne i øvrigt ikke forstå anklagerens påstande om, at de forgæves havde henvendt sig til Københavns kommune i den sag, som hun skulle fortælle om i retten. Hun havde nemlig, dagen forinden retsmødet, kigget sagen igennem og havde nu et kopi af indberetningen med i retten.

Gad vide hvem politiet havde spurgt?

Fortællingerne kunne blive ved længe endnu, sagen indeholdt 75 tiltaler af samme kvalitet. Det er uforståeligt, at vi har en anklager og statsadvokat, der virkelig mener, at denne sag skulle køres. Dommeren kritiserede skarpt anklageren for mangelfuld oplyst sag, inden den kom i retten. Samtlige advokater har rystet på hovedet af politiets arbejde. Flere af advokaterne har en del års erfaring. De havde, efter eget udsagn, aldrig oplevet noget lignende.

Hvordan kan statsadvokaten efterfølgende udtale til pressen at sagen skulle køres, når dommeren tydeligt gjorde opmærksom på i Dommen, at sagen ikke var ordentlig belyst, samt at der blev efterforsket og berigtiget gerningstidspunkter, mens sagen blev behandlet i retten?

Procedure og Dom

Til slut var det så tid for anklageren, at komme med sin afrunding af sagen, proceduren.

Hun var helt overbevist om, at det, der var blevet fortalt i retten af de unge, var den rene sandhed. Selv om det var dokumenteret i retten, at en del af de unge havde afgivet urigtige forklaringer. Hun fremhævede, at de unge var troværdige. Til sidst supplerede hun med, direkte usande udsagn. En af advokaterne afslørede i sin replik, at anklageren, i syv tilfælde, havde fremført usande påstande. Anklager, der var dokumenteret, som usande. Jeg havde egentlig den opfattelse, at anklageren havde pligt til at tale sandt, men jeg blev igen klogere.

Vi imødeser med spænding det retslige efterspil. En lang række vidner har afgivet falsk forklaring for retten og politiet. Anklageren bør, som følge heraf, rejse en sag mod dem.

Det skal desuden understreges, at ovenstående beskrivelse af politiets efterforskning og retssagens forløb er verificeret ord for ord i den mange hundrede sider lange retsbog. Man kunne forledes til at tro, at vi har skrevet en spændingsroman. Men nej, det er ren dokumentar.

Det har været en uhyggelige oplevelse, at være på anklagebænken i så mange måneder. Til alt held havde jeg i Henrik Garlik, en meget dygtig advokat, ved min side. Han præsterede en 7 timer lang procedure, hvor han, stille og roligt, pillede anklagerens påstande fra hinanden.

En af aviserne skrev, efterfølgende:

Proceduren blev fremført af forsvareren med en blid og behagelig stemme, der kunne egne sig til godnat læsning for børn, MEN indholdet var uhyggeligt og helt forbudt for børn.

Søren Virenfeldt, Email:solhaven@post4.tele.dk, telefon: 25 35 27 00.